

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII Autoritate de stat autonomă

HOTĂRÂREA NR. 356
din 30.11.2006

Colegiul Director

1. GERGELY DEZIDERIU - Membru
2. IONIȚĂ GHEORGHE - Membru
3. MACOVEANU CORINA NICOLETA - Membru
4. TRUINEA ROXANA PAULA – Membru
5. VASILE ANA MONICA - Membru

Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, întrunit în data de 30.11.2006, a dezbătut petiția nr.4240/17.08.2006, formulată de Consiliul Național al Reîntregirii și Asociația Hyde Park, având ca obiect „discriminările de care au parte cetățenii români originari din Republica Moldova și Ucraina” și solicită CNCD să dispună „anularea procedurii ilegale a „reredobândirii” cetățeniei române, procedură impusă de Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie din cadrul Direcției Generale de Pașapoarte, prin normele metodologice cu nr. 159944/2.10.2003 și 3979136/12.01.2004.

În fapt, petenții precizează că începând cu 2.10.2003, M.A.I. prin Direcția Generală de Evidență Informatizată a Persoanei în colaborare cu Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie a emis o normă metodologică cu nr. 159944, prin care obligă toate primăriile din țară să nu mai transcrie actele de stare civilă fără prezentarea unei adeverințe de cetățenie de tip nou (cetățenilor români care sunt și cetățeni moldoveni și ucraineni) eliberată de Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie din cadrul Direcției Generale de Pașapoarte. De asemenea, la prelungirea pașaportului solicitanților (cetățeni români cu domiciliul în străinătate) le este cerută ca o condiție obligatorie această adeverință de cetățenie de tip nou. Petenții consideră că normele sunt ilegale din următoarele considerente:

- Se încalcă flagrant dispozițiile art. 34 al. 1 din legea 21/1991 modificată, privind cetățenia română, care statuează că: „sunt și rămân cetățeni români persoanele care au dobândit și au păstrat această cetățenie potrivit legislației anterioare”. Din momentul în care un cetățean moldovean sau ucrainean a redobândit cetățenia română, nu se mai poate pune la îndoială calitatea sa de

cetățean român întrucât, potrivit legii 21/1991 este cetățean român chiar dacă are doar adeverință de cetățenie tip vechi. M.A.I. obligă pe toți cei care au redobândit cetățenia română să-și clarifice statutul de cetățean român. Legalmente, la ora actuală, această clarificare se face doar de către foștii cetățeni români care sunt cetățeni ai altor state și au dubii dacă mai au sau nu cetățenia română.

- Încalcă dispozițiile art. 5 din Constituție printr-o normă metodologică secretă

- Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie încalcă dreptul cetățenilor români de a se bucura de cetățenia română. Acest Serviciu motivează introducerea acestei norme prin faptul descoperirii unor falsuri în dosarele cetățenilor moldoveni și ucraineni, dorindu-se astfel prevenirea falsificărilor.

- Adeverința de cetățenie de tip nou nu reprezintă altceva decât o barieră în exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale ale unui cetățean român întrucât îi privează pe cetățenii români care au redobândit în mod licit cetățenia română de dreptul la actele de identitate și la exercitarea drepturilor și obligațiilor conferite de cetățenia română.

- O altă discriminare o reprezintă nepermiterea depunerii cererii de clarificare a statutului de cetățean român prin procura notarială eliberată în condițiile legii de notarii din Republica Moldova și cu împuternicire avocațială, spre deosebire de petenții care sunt cetățeni ai statelor membre UE – toți solicitanții originari din Republica Moldova sunt obligați să se prezinte personal la ghișeul Serviciului Clarificări Probleme Cetățenie.

Petenții solicită Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării să constate ilegalitatea normelor metodologice amintite, să dispună anularea lor și păstrarea și aplicarea procedurii clarificării statutului de cetățean român doar pentru petenții care nu au nicio dovadă a calității de cetățean român dar care au depus cerere de redobândire a cetățeniei până în decembrie 2001. De asemenea petenții solicită ca CNCD să dispună recunoașterea ca cetățeni români a celor care au redobândit cetățenia română în spiritul și litera legii în vigoare la data redobândirii cetățeniei, fără clarificări suplimentare, să dispună asigurarea respectării dispozițiilor Tratatului dintre Republica Moldova și România și să dispună sancționarea semnatarilor normelor metodologice amintite pentru vătămarea și lezarea dreptului fundamental la cetățenie, pentru abuz în serviciu și neaplicarea coerentă a legislației în vigoare.

Prin adresele nr.4560/04.09.2006 și 4559/04.09.2006 Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a solicitat Ministerului Administrației și Internelor – Direcția Generală de Evidență Informatizată a Persoanei și Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie din Direcția Generală de Pașapoarte să precizeze punctul de vedere referitor la aspectele sesizate.

Prin adresa nr. 394711/28.09.2006, înregistrată la CNCD cu nr. 5104/03.10.2006, Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor a răspuns solicitării Colegiului Director, precizând următoarele:

- Potrivit dispozițiilor legii nr. 21/1991 a cetățeniei române, republicată, cu modificările și completările ulterioare, acordarea cetățeniei române se face prin Hotărâre a Guvernului, iar cetățenia română se dobândește pe data depunerii jurământului de credință cu efectul beneficiului tuturor drepturilor prevăzute de legea română.

- Totodată, toate persoanele trebuie să facă dovada identității în condițiile legii române, iar în conformitate cu dispozițiile art. 21 din Legea 21/1991 dovada cetățeniei române se face cu buletinul de identitate sau, după caz, cu cartea de identitate, pașaportul ori cu certificatul constat eliberat persoanei căreia i s-a acordat cetățenia română, după depunerea jurământului.

- Documentele de identificare a cetățenilor români au aplicată fotografia titularului, sens în care, procedura solicitării adevărului emise de Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie se aplică tuturor cetățenilor care nu prezintă documente de identificare valabile, în considerarea dispozițiilor art. 35 din Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare și ale art. 6 alin. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 94/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a legii nr. 248/2005.

- Potrivit prevederilor art. 29 alin. 4 din legea 248/2005, coroborate cu art. 23 din H.G. nr. 94/2006, cetățeanul român care nu poate face dovada cetățeniei române este îndrumat să se adreseze Direcției Generale de Pașapoarte pentru clarificarea situației privind cetățenia română.

- Având în vedere cele rezentate, adevărul de cetățenie nu este constitutivă de drepturi și obligații, ci este un act declarativ, folosindu-se în vederea eliberării documentelor românești prevăzute la art. 23 din H.G. nr. 94/2006.

- În ceea ce privește limitarea procedurii în speță numai pentru cetățenii români originari din Republica Moldova și Ucraina, se menționează faptul că această procedură se aplică tuturor cetățenilor care nu posedă acte de identificare eliberate de autoritățile române.

Prin adresa nr. 112065/18.09.2006, înregistrată la CNCD cu nr. 5025/26.09.2006, Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie a răspuns solicitării Colegiului Director, precizând următoarele:

- Petentul nu distinge între procedura de dobândire a cetățeniei române, ca act juridic al statului român, și înscrisul doveditor al acestei operațiuni – adevărul de cetățenie.

- Conform prevederilor legale, în lipsa pașaportului sau a cărții de identitate, pentru a face dovada cetățeniei în anumite situații (transcrierea certificatelor de naștere și căsătorie în registrul de stare civilă român, pentru cetățeni români născuți în străinătate, depunerea cererilor de dobândire/redobândire sau renunțare la cetățenia română la comisia care funcționează pe lângă Ministerul

Justiției, stabilirea/restabilirea domiciliului în România, în situația în care solicitantul nu deține pașaport valabil etc), Direcția Generală de Pașapoarte eliberează la cerere adeverința menționată.

În data de 30.10.2006 Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării a dispus trimiterea citațiilor către părți pentru data de 14.11.2006, în caz de neprezentare a părților, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, procedura citării fiind îndeplinită. În data de 14.11.2006 părțile s-au prezentat la audieri. La dosar sunt depuse delegații pentru dl – Consiliul Național al Reîntregirii, dl – Inspectoratul Național pentru Evidența Populației, dna și dl – Serviciul Clarificări Probleme de Cetățenie și dna N – Inspectoratul Național pentru Evidența Persoanelor. De asemenea, la dosar se află concluziile scrise depuse de părți.

Prin adresa nr. 6113/22.11.2006, Consiliul Național al Reîntregirii precizează:

- Adeverința de cetățenie română de tip vechi nu are poza, dar este un certificat constatator care nu are termen de valabilitate și, nefiindu-i anulată valabilitatea prin nicio normă ulterioară emiterii, este perfect valabilă și face dovada calității de cetățean român.

- Între situațiile enumerate de normele metodologice ale legii 248/2005 se află și aceea conform căreia pentru transcrierea certificatelor de naștere și căsătorie în registrul de stare civilă român, pentru persoane cetățeni români născuți în străinătate. Petentul consideră că se ajunge la situații absurde când, un cetățean român născut în străinătate, deși posedă certificat de naștere românesc, carte de identitate românească și pașaport românesc valabil, este obligat să își clarifice statutul juridic de cetățean român.

- Cazul domnului , care a fost constrâns să –și clarifice statutul juridic de cetățean român și a domnului , căruia i s-a respins transcrierea certificatului de naștere a minorului.

Prin adresa nr. 57550/23.11.2006, înregistrată la CNCD cu nr. 6196/23.11.2006, Direcția Generală de Pașapoarte precizează:

- Referitor la discriminarea legală (prin prevederi sau criterii) – în conformitate cu art. 5 din HG nr. 94/2006 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, Cererile pentru eliberarea pașapoartelor simple se depun personal de către solicitanți, însoțite în mod obligatoriu de următoarele documente:

a) cartea de identitate, cartea de identitate provizorie sau, după caz, buletinul de identitate, aflate în termen de valabilitate, în original și în fotocopie. Cartea de

identitate provizorie poate fi acceptată doar dacă este însoțită de certificatul de naștere, în original și în fotocopie;

b) dovada achitării taxelor și tarifelor de emiteră a pasaportului, precum și, după caz, a tarifului suplimentar pentru eliberarea pasaportului simplu în regim de urgență, prevăzut de Legea nr. 248/2005;

c) pasaportul anterior, dacă acesta există”.

▪ Totodată, potrivit art. 28, cetățeanul roman care și-a stabilit domiciliul în străinătate poate depune cerere pentru aplicarea în pașaportul simplu a mențiunii privind stabilirea domiciliului într-un anumit stat sau pentru eliberarea unui pasaport simplu, cu menționarea statului de domiciliu, însoțite de următoarele documente:

a) pasaportul simplu, precum și fotocopia filei informatizate și, după caz, a filelor în care sunt aplicate mențiuni cu privire la dobândirea dreptului de ședere pe teritoriul aceluia stat;

b) dovada achitării taxelor și tarifelor de emiteră a pasaportului precum și, după caz, a tarifului suplimentar pentru eliberarea pasaportului simplu în regim de urgență sau aplicarea mențiunii în pasaportul simplu în regim de urgență;

c) certificate de stare civilă, în original și fotocopie;

▪ Potrivit art. 30 din legea 248/2005 “certificatele de stare civilă eliberate de autoritățile străine ... pot fi acceptate numai după efectuarea transcrierii în registrele de stare civilă române”.

▪ La art. 35 se precizează o altă situație juridică consacrată legal care vizează faptul că „Cetățeanului român care are domiciliul în străinătate și solicită autorităților competente române eliberarea documentelor de identitate, de călătorie sau de stare civilă, dar nu poate face dovada cetăteniei române, i se eliberează documentele respective, în condițiile legii, numai după ce se atesta de către Direcția Generală de Pașapoarte, la cererea acestor autorități, faptul că solicitantul este cetățean român”.

▪ Prin dispozițiile art 23 alin 1 din Normele metodologice pentru aplicarea acestei legi, aprobate prin H.G. 94/2006 sunt precizate situațiile în care „Direcția Generală de Pașapoarte poate elibera, la cerere, cu achitarea taxelor prevăzute de lege, adeverințe pentru:

a) transcrierea certificatelor de naștere și căsătorie în registrul de stare civilă roman, pentru persoane cetățeni romani născuți în străinătate;

b) obținerea pașapoartelor românești în cazul persoanelor plecate definitiv din România, care nu mai dețin pașapoarte românești valabile;

c) înscrierea mențiunilor de schimbare a numelui în registrul de stare civilă roman;

d) depunerea cererilor de dobândire/redobândire sau renunțare la cetățenia română la comisia care funcționează pe lângă Ministerul Justiției;

e) stabilirea/restabilirea domiciliului în România, în situația în care solicitantul nu mai deține pasaport valabil”.

▪ Referitor la nepermiterea depunerii cererii de clarificare a statutului de cetățean român prin procură, se precizează că, cadrul legal aplicabil este consacrat prin dispozițiile art. 22 din Tratatul dintre România și Republica Moldova privind asistenta juridică în materie civilă și penală, ratificat prin legea 177/1997, conform căreia "Valabilitatea actelor care emana de la autoritățile competente sau de la alte instituții ale uneia dintre părțile contractante, precum și actele sub semnatura privată, cărora acestea le dau data certa și le atesta autenticitatea semnăturii, sunt valabile pe teritoriul celeilalte părți contractante fără vreo alta legalizare. Aceasta dispoziție se aplica și cu privire la extrasele și la copiile de pe aceste acte".

Prin adresa nr. 39523/22.11.2006, înregistrată la CNCD cu nr. 6168/23.11.2006, Inspectoratul Național pentru evidența Persoanelor precizează:

- Cererea privind transcrierea certificatului de căsătorie numitului a fost aprobată în anul 2004 de către Direcția Generală de Evidență Informatizată a Persoanei
- În ceea ce privește adresa Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor referitoare la soluționarea transcrierii certificatului de naștere al minorului, prin adresa de referință, Serviciul Central de Stare Civilă din cadrul Inspectoratului solicită dovada faptului că minorul este cetățean roman, dovadă ce se poate realiza prin prezentarea adeverinței de clarificare a cetățenirii minorului în cauză.

În drept, conform **art.2 alin. 1** din O.G.137/2000, privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, constituie discriminare "orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice", iar **alin 2** prevede că „sunt discriminatorii prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), fata de alte persoane, în afară cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a acelui scop sunt adecvate și necesare”. **Alin. (3)** prevede că „orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea

contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.

COLEGIUL DIRECTOR

Examinând conținutul petiției, conținutul actelor de la dosar și legislația în vigoare:

- Referitor la solicitarea de a constata ilegalitatea normelor metodologice amintite, de a dispune anularea lor și păstrarea și aplicarea procedurii clarificării statutului de cetățean român doar pentru petenții care nu au nicio dovadă a calității de cetățean român dar care au depus cerere de redobândire a cetățeniei până în decembrie 2001, Colegiul apreciază că nu sunt fapte de discriminare
- Referitor la solicitarea de a dispune recunoașterea ca cetățeni români a celor care au redobândit cetățenia română în spiritul și litera legii în vigoare la data redobândirii cetățeniei, fără clarificări suplimentare, Colegiul director nu are competența de a se pronunța asupra acestui aspect
- Referitor la solicitarea de a dispune asigurarea respectării dispozițiilor Tratatului dintre Republica Moldova și România, Colegiul director nu are competența de a se pronunța asupra acestui aspect
- Referitor la solicitarea de a dispune sancționarea semnatarilor normelor metodologice amintite pentru vătămarea și lezarea dreptului fundamental la cetățenie, pentru abuz în serviciu și neaplicarea coerentă a legislației în vigoare, Colegiul director nu are competența de a se pronunța asupra acestui aspect.

Față de cele de mai sus, în temeiul art.19⁵ alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Referitor la solicitarea de a constata ilegalitatea normelor metodologice amintite, de a dispune anularea lor și păstrarea și aplicarea procedurii clarificării statutului de cetățean român doar pentru petenții care nu au nicio dovadă a calității de cetățean român dar care au depus cerere de redobândire a cetățeniei până în decembrie 2001, Colegiul apreciază că nu sunt fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare
 - Referitor la solicitarea de a dispune recunoașterea ca cetățeni români a

vigoare la data redobândirii cetățeniei, fără clarificări suplimentare, Colegiul director hotărăște că soluționarea faptelor prezentate nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform O.G. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare

➤ Referitor la solicitarea de a dispune asigurarea respectării dispozițiilor Tratatului dintre Republica Moldova și România, Colegiul director hotărăște că soluționarea faptelor prezentate nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform O.G. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare

➤ Referitor la solicitarea de a dispune sancționarea semnatarilor normelor metodologice amintite pentru vătămarea și lezarea dreptului fundamental la cetățenie, pentru abuz în serviciu și neaplicarea coerentă a legislației în vigoare, Colegiul director hotărăște că soluționarea faptelor prezentate nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, conform O.G. 137/2000 cu modificările și completările ulterioare.

2. Se va răspunde petentului în sensul celor hotărâte

3. O copie a prezentei hotărâri va fi comunicată Inspectoratului Național pentru Evidența Persoanelor și Serviciului Clarificări Probleme de Cetățenie

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termen de 30 de zile la autoritatea emitentă potrivit art. 7 alin. 1 din Legea nr.554/2004 a contenciosului administrativ.

Data redactării hotărârii: 31.01.2007

COLEGIUL DIRECTOR

1. GERGELY DEZIDERIU - Membru
2. IONIȚĂ GHEORGHE – Membru
3. MACOVEANU CORINA NICOLETA – Membru
4. TRUINEA ROXANA PAULA – Membru
5. VASILE ANA MONICA - Membru

Pagina 8